

WŁODZIMIERZ KOSZARSKI

(1905 – 1987)

W dniu 27 lipca 1987 roku zmarł we Wrocławiu mgr Włodzimierz Koszarski, nauczyciel geografii i wielki popularyzator wiedzy geograficzno-krajoznawczej, znany w środowisku geograficznym i geologicznym Wrocławia i Dolnego Śląska. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Geologicznego w Oddziale Wrocławskim od 20 września 1952 roku.

Włodzimierz Koszarski urodził się 3 czerwca 1905 roku w Szumsku w woj. kieleckim, jako syn Tomasza i Apolonii z domu Wosińskiej. Do szkoły ludowej, a następnie na kurs wstępny do seminarium nauczycielskiego uczęszczał w Klimontowie Sandomierskim. Seminarium nauczycielskie ukończył w 1924 roku w Solcu nad Wisłą. 1 sierpnia 1924 roku rozpoczął pracę zawodową i przez 11 lat pracował jako nauczyciel w szkołach podstawowych w różnych miejscowościach dawnego powiatu Busko w woj. kieleckim. W tym czasie podniósł swoje kwalifikacje nauczycielskie kończąc w 1931 roku roczny, stacjonarny, wyższy kurs geograficzno-przyrodniczy we Lwowie. Następnie do 1935 roku aktywnie działał, jako przewodniczący nauczycielskich konferencji rejonowych, na polu dokształcania nauczycieli szkół podstawowych Chmielnika i sąsiednich miejscowości. W latach 1935 – 1939 był kierownikiem szkoły podstawowej w Tuczępach w woj. kieleckim. Nadal pogłębiał swoją wiedzę

pedagogiczną jako słuchacz Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, uzyskując po dwóch latach (1937 – 1939) dyplom. W tym samym czasie był też słuchaczem Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie zaliczając dwa lata studiów pedagogicznych. W dniu 1 września 1939 roku, tj. w dniu wybuchu II wojny światowej, objął stanowisko kierownika żeńskiej szkoły podstawowej w Pińczowie w woj. kieleckim, na którym pracował przez cały, bardzo ciężki okres okupacji. Po wyzwoleniu, już 1 marca 1945 roku został powołany na podinspektora szkolnego w Sandomierzu i przez ponad trzy miesiące organizował szkolnictwo podstawowe i średnie w dawnym powiecie sandomierskim. Następnie zgłosił się ochotniczo do pracy przy organizowaniu polskiego szkolnictwa na Ziemiach Odzyskanych. Kuratorium Okręgu Szkolnego w Katowicach powierzyło Mu funkcję dyrektora Liceum Pedagogicznego i Szkoły Ćwiczeń w Olesnie Śląskim. Funkcję tę objął 15 czerwca 1945 roku organizując od podstaw wymienioną placówkę. Ta trudna, pionierska praca zaowocowała nie tylko zorganizowaniem liceum i szkoły ćwiczeń, ale też niezbędnego internatu. Pierwsi absolwenci kursu nauczycielskiego opuścili liceum już w styczniu 1946 roku.

W roku akademickim 1946/47, uzyskując płatny urlop na dokończenie rozpoczętych przed wojną studiów pedagogicznych, kontynuował je na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Łódzkiego i ukończył z końcem tego roku, uzyskując dyplom magistra. Następnie pracował jako nauczyciel geografii w jednym z liceów pedagogicznych Łodzi oraz równocześnie w Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych. W tym czasie rozpoczął także zaoczne studia geograficzne na Uniwersytecie Łódzkim. Pracując i studiując dodatkowo aktywnie działał na polu doskonalenia zawodowego nauczycieli i rozwijania tak u nich, jak i u młodzieży zainteresowań krajoznawczych. Organizował liczne wycieczki geograficzno-krajoznawcze w najciekawsze regiony Polski. Był członkiem komisji oceny filmów w Wytwórni Filmów Oświatowych w Łodzi, a także autorem scenariusza filmu oświatowego pt. „Sudety”.

Sytuacja rodzinna i mieszkaniowa zmusiła Go do opuszczenia Łodzi. Przeniósł się do Wrocławia i z dniem 1 września 1950 roku objął kierownictwo Sekcji Geograficznej Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Kadr Oświatowych. Zaoczne studia geograficzne kontynuował odtąd na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego i w 1952 roku uzyskał drugi dyplom magistra. Na nowej placówce organizował i przewodniczył licznym konferencjom i kursom dla nauczycieli geografii. Uważając, że znajomość podstaw geologii jest ważnym warunkiem dobrego nauczania geografii wprowadzał do programów tych konferencji i kursów zagadnienia geologiczne, z którymi zapoznawali uczestników zapraszani prelegenci geolodzy, najczęściej pracownicy naukowcy Uniwersytetu Wrocławskiego. Wygłaszali oni nie tylko prelekcje, ale również prowadzili wycieczki geologiczne, w czasie których zapoznawali ich uczestników z różnymi zjawiskami geologicznymi i niektórymi złożami kopalin występującymi na obszarze Sudetów i ich przedpola. Na tym stanowisku pracował 22 lata. Na zasłużoną emeryturę przeszedł we wrześniu

1972 roku, lecz swojej działalności na polu popularyzacji wiedzy geograficzno-krajoznawczej nie zaniechał do końca życia. Nagła śmierć zastała Go, gdy kończył pisanie przewodnika turystycznego po Wzgórzach Niemczańsko-Strzelińskich, w którym jeden z rozdziałów poświęcony był zarysowi geologii tego obszaru.

Za swoją aktywną i wielostronną działalność Zmarły został odznaczony wieloma medalami, dyplomami i wyróżnieniami, między innymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Geograficznego i Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Włodzimierz Koszarski opublikował ponad 145 prac i recenzji książek o tematyce geograficznej. W większości są to artykuły poświęcone zagadnieniom nauczania geografii, zwłaszcza regionalnej i gospodarczej, w szkołach podstawowych i średnich. Wśród opublikowanych prac znajdują się również artykuły geologiczne omawiające występowanie kopalin, głównie na Dolnym Śląsku.

Swoje życie Zmarły w pełni poświęcił staraniom o jak najlepsze nauczanie geografii w szkołach, a także rozbudzaniu u młodzieży zainteresowań krajoznawczych i zachęcaniu jej do uprawiania turystyki jako atrakcyjnej drogi do poznania geografii i geologii ojczystego kraju.

Jerzy Niškiewicz